

Sygn. akt **V Ca 1170/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Aleksandra Łączyńska-Mendakiewicz
Protokolant:	st. sekr. sąd. Urszula Widulińska

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W. (poprzednio (...)
S. A. z siedzibą w W.)

przeciwko (...) AG z siedzibą w K. (N.)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 16 października 2018 r., sygn. akt II C 3866/18 upr

1. oddala apelację;
2. zasądza od (...) AG z siedzibą w K. (N.) na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 1170/19

UZASADNIENIE

(...) S.A. w W. (obecnie (...) S.A. z siedzibą w W.) wniósł o zasądzenie od (...) AG z siedzibą w K. kwoty 250 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 03 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 16 października 2019 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w pkt I zasądził od pozwanej (...) AG z siedzibą w K. (N.) na rzecz powódki (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę w wysokości 250,00 EUR wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 3 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty, w pkt II zasądza od pozwanej (...) AG z siedzibą w K. (N.) na rzecz powódki (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę w wysokości 137,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w całości. Orzeczeniu Sądu I instancji zarzucił naruszenie:

- 1) art. 5 ust. 3 w zw. z pkt. 14 preambuły Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład lub odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 („Rozporządzenie”) poprzez błędne uznanie, że do odwołania lotu nr (...) z K. do F. w dniu 22 stycznia 2017 r. (...) nie doszło w wyniku nadzwyczajnych okoliczności w rozumieniu tego przepisu;
- 2) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny wybiórczo, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że Pozwana nie wykazała, aby w niniejszej sprawie odwołanie Lotu było następstwem nadzwyczajnych okoliczności w postaci niekorzystnych warunków atmosferycznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 Rozporządzenia.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Z uwagi na to, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym, stosownie do art. 505(13) § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy oraz akceptuje wnioski wywiedzione z tych ustaleń, wskazując iż podjęte rozstrzygnięcie znajduje oparcie w obowiązujących przepisach oraz w wywiedzionych na ich podstawie niewadliwych rozważaniach prawnych, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne.

Za chybiony należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego materiału dowodowego, zaś zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy można uznać za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia ww. przepisu nie wystarcza samo twierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Jeżeli zaś z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00). Zwalczanie oceny dowodów nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla apelującego wersji ustaleń opartej na jego subiektywnej ocenie, lecz konieczne jest, przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi wykazanie, że określone w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy. W istocie wskazać należy, że okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie nie były sporne.

Nie zasługuje na uwzględnienie również zarzut naruszenia art. 5 ust. 3 w zw. z pkt. 14 preambuły Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład lub odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Stosownie do ww. przepisu obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty

rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie (lotu) jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem za „nadzwyczajne okoliczności” w rozumieniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 można uznać zdarzenia, które ze względu na swój charakter lub swoje źródło nie wpisują się, jako nieodłączny element, w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwalają mu na skuteczne panowanie nad nimi, przy czym te dwie przesłanki muszą być spełnione kumulatywnie (wyroki: z dnia 4 kwietnia 2019 r., G., C-501/17, EU:C:2019:288, pkt 20; z dnia 12 marca 2020 r., F., C-832/18, EU:C:2020:204, pkt 38).

W tym miejscu zgodzić należało się z apelującym, iż złe warunki atmosferyczne to bez wątpienia okoliczności, na które przewoźnik nie ma wpływu. Zatem siła wyższa w postaci trudnych warunków pogodowych może być uznana za nadzwyczajne okoliczności zwalniające przewoźnika z odpowiedzialności, ale jej zaistnienie musi wykazać przewoźnik. Mając powyższe na uwadze podkreślenia wymaga, że przewoźnik nie wykazał w niniejszej sprawie, aby złe warunki atmosferyczne wystąpiły w dacie, w której miał odbyć się lot nr (...) z K. do F., załączony bowiem dokument w postaci wpisu w systemie(...) wskazuje, iż przedmiotowy lot odwołany został dzień wcześniej i jak sam pozwany wskazuje, to lot poprzedzający z F. do K. został odwołany z powodu złych warunków atmosferycznych zaś lot, którego dotyczy przedmiotowe postępowanie został odwołany jedynie z uwagi na „przewidywane złe warunki meteorologiczne”. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że pozwany nie zaoferował jednocześnie żadnego dowodu wskazującego, że owe przewidywane złe warunki atmosferyczne, z powodu których doszło do odwołania lotu w istocie wystąpiły.

Pozwany powoływał się ponadto na pogląd wyrażony przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 11 czerwca 2020 r., sygn. C -74/19, stosownie do którego, ani motyw 14 i 15 rozporządzenia nr 261/2004, ani art. 5 ust. 3 tego rozporządzenia nie ograniczają przyznanego obsługującym przewoźnikom lotniczym uprawnienia do powoływania się na „nadzwyczajną okoliczność” tylko do sytuacji, w której okoliczność ta miała wpływ na opóźniony lub odwołany lot, wyłączając tym samym sytuację, w której wspomniana okoliczność miała wpływ na lot uprzednio obsługiwany przez ten sam statek powietrzny. W tym samym wyroku, wskazał jednak również Trybunał, że z uwagi nie tylko na cel, o którym mowa w motywie 1 rozporządzenia nr 261/2004, polegający na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony pasażerów, lecz również na brzmieniu art. 5 ust. 3 tego rozporządzenia, powołanie się na taką nadzwyczajną okoliczność zakłada istnienie **bezpośredniego** związku przyczynowego między wystąpieniem tej okoliczności, która miała wpływ na poprzedni lot, a opóźnieniem lub odwołaniem kolejnego lotu, czego ocena należy do sądu odsyłającego w świetle znanych mu okoliczności faktycznych i z uwzględnieniem w szczególności sposobu eksploatacji danego statku powietrznego. Na gruncie powyższych rozważań stwierdzić należy, że takiego bezpośredniego związku pozwany nie wykazał, a to na nim spoczywał ciężar dowodu w tym zakresie. Podkreślenia wymaga, że odwołany został lot wcześniejszy z rotacji F.-K., który odbywał się dzień wcześniej. Zaś warunki atmosferyczne w dniu odwołanego lotu na trasie K. – F. były sprzyjające, co nie było kwestionowane przez pozwanego, jak wynika bowiem z dowodów złożonych do akt sprawy przez stronę powodową, w dniu 22 stycznia 2017 r. jedynie przedmiotowy lot obsługiwany przez pozwanego doznał nieregularności, pozostałe loty zaplanowane na ten dzień odbywały się co do zasady w terminie.

Do przyjęcia, iż nastąpiła nadzwyczajna okoliczność, której nie można było uniknąć, pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, nie jest istotne to, czy dana przyczyna powodująca opóźnienie nastąpiła w jednym z poprzedzających lotów w rotacji, czy bezpośrednio w locie, który doznał opóźnienia ponad 3 godziny. Istotne jest bowiem wyłącznie to, czy w konkretnym łańcuchu przyczyn i skutków, które wystąpiły w danej sprawie, kolejne elementy składające się na sekwencje tego łańcucha miały charakter nadzwyczajny (nie można było ich uniknąć, pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków). Jeśli odpowiedź będzie pozytywna, to zdarzenia składające się na sekwencje łańcucha przyczynowo - skutkowego należy zakwalifikować jako okoliczność nadzwyczajną, zwalniającą przewoźnika z odpowiedzialności. Natomiast w niniejszej sprawie taka sytuacja nie wystąpiła. Nawet bowiem w przypadku przyjęcia, że lot poprzedzający lot odwołany został opóźniony bądź nie odbył się z powodu okoliczności nadzwyczajnych, to brak jest dowodów wskazujących na to, że pozwany nie mógł uniknąć opóźnienia, pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. To na przewoźniku spoczywa obowiązek zaplanowania siatki lotów w taki sposób, aby wykonać rejs zgodnie z ramami czasowymi. Przewoźnik lotniczy, ponieważ jest zobowiązany do

podjęcia wszelkich racjonalnych środków w celu uniknięcia nadzwyczajnych okoliczności, powinien rozsądnie na etapie planowania lotu uwzględnić ryzyko opóźnienia związanego z ewentualnym zaistnieniem takich okoliczności. Powinien w związku z tym przewidzieć określoną rezerwę czasu pozwalającą mu, w miarę możliwości, na wykonanie całego lotu po ustaniu nadzwyczajnych okoliczności (wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 2011-06-12, C-294/10). Planowanie częstotliwości rejsów samolotu i minimalnych przerw w ich odbywaniu należy bowiem do przewoźnika lotniczego. Jest sposobem organizowania prowadzonej działalności przez przewoźnika lotniczego, dlatego pozostaje pod jego kontrolą. Nie można zatem w skutkach sposobu planowania rotacji samolotu przez skarżącego upatrywać okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność odszkodowawczą za opóźnienie lotu.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu uwzględniającym zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie.